

Frank Lacey

*PD, Ådalens Privatskole Ishøj, repræsentant i
INFODOK for engelsk fagudvalg, sproglærer-
foreningen,
frank@jernsokkerne.org*

Engelsk i grundskolen

Engelsk har det alt i alt godt på grundskoleniveau, mens det samme ikke kan siges om de øvrige fremmedsprog.

Indførelsen af engelsk i 3. klasse har været med til at styrke faget, og vi er nogle, der drømmer om at flytte starttidspunktet endnu længere ned. Desuden har de nye prøver, som er blevet indført over de sidste 3 år, været oplevet som positive blandt de fleste lærere og elever, fordi de giver eleverne mulighed for at inddrage deres eget projektarbejde og selv være med til at skabe prøven.

De nye prøveformer betyder, at engelskprøven i 9. klasse nu består af en mundtlig og en skriftlig del. Eleverne er imidlertid ikke sikre på at skulle op i en skriftlig prøve, da engelsk er blandt udtræksfagene, og som eleverne ikke nødvendigvis skal til eksamen i. Men det øgede fokus på skriftligheden har været positiv, for så vidt at eleverne er nødt til at fokusere mere på den skriftlige korrekthed, og at eleverne i deres grundskoleforløb arbejder mere med skriftligt engelsk. De nye prøver i 9. klasse har altså betydet, at både mundtlig og skriftligt engelsk er blevet styrket.

Omfanget af sprog, som eleverne producerer til 10. klasses skriftlige prøver, er blevet fordoblet over de sidste 5-10 år. Det skyldes i høj grad, at stilene bliver skrevet på computer, hvilket befrier eleverne fra besværet med at skrive kladder, og det giver dem dermed mere tid til en langt bedre procesorienteret skriveproces.

Indførelsen af IT har i al almindelighed haft stor indflydelse på elevernes kendskab til og mulighed for at anvende engelsk i en international verden, hvad enten det er til online spil, Facebook, YouTube eller andre nye digitale tilbud, der konstant dukker op.

Til gengæld er tysk og fransk meget trængte, og deres nedgradering til udtræksfag i prøvesammenhæng har svækket dem yderligere. Tysk og fransk har i forvejen lidt under den engelsksprogede dominans på internettet. Jeg har selv den teori, at internettet på engelsk i højere grad er tilrettelagt således, at det henvender sig til læsere, som ikke nødvendigvis har engelsk som modersmål. Internetsider på engelsk er præget af en direkte sprogbrug, der gør dem nemme at gå til. De gør også større brug af piktogrammer, som forenkler forståelsen. I modsætning hertil er eksempel-

vis tyske internetsider i høj grad tilrettelagt, så de henvender sig til tyske læsere, og de anvender et langt mere kompliceret sprog.

Et af formålene med fremmedsprogundervisningen er, "at eleverne tilegner sig viden om andre kulturer og samfundsforhold". Men mange elever oplever den globaliserede, engelsksprogede kultur som en del af deres egen kultur og ikke som værende adskilt fra dansk. Ergo kommer de i mindre grad til at opleve det fremmede og anderledes i en anden kultur, hvis ikke tysk og fransk bliver styrket.

I denne sammenhæng er det relevant at hilse de nye Fælles Mål 2 velkommen. Her er der en større fokusering på den internationale dimension i samtlige fag, som forhåbentlig vil give en bedre integration mellem sprogfagene og andre fag og føre til en mere internationalt orienteret grundskole. Et af kravene i Fælles Mål 2 er, at samtlige elever i deres grundskoleforløb skal deltage i et internationalt projekt. Dette mål er efter min mening alt for lavt sat. Vi burde gøre brug af de muligheder, som Comenius og lignende organisationer tilbyder, så elever og lærere med jævne mellemrum kan tilbringe perioder i et andet land, f.eks. på udveksling.

Hvis vi gerne vil skabe internationale borgere, er det ikke uvæsentligt, at eleverne får den mulighed for at opnå kulturel indsigt, som kun kan fås som barn, nemlig at bo hos en familie på lige fod med familiens egne børn mindst én gang i løbet af deres skolegang, og at de deltager i et internationalt projekt på hver årgang. Det sidste er ret nemt – det kan for eksempel være et kort e-twinning-projekt (www.etwinning.net) eller en e-mail/brevudveksling en gang om året.

Overgangen til de gymnasiale uddannelser

Man kunne ønske sig en større sammenhæng mellem engelsk i grundskolen og på de gymnasiale uddannelser. Overgangen fra grundskolen til gymnasiet opleves af mange elever som frustrerende. I grundskolen er eleverne blevet dygtige til at bruge sproget som kommunikationsmiddel i projektorienterede samarbejdsformer. I gymnasiet oplever en del elever, at de færdigheder, som de har tilegnet sig i grundskolen, nærmest bliver værdiløse i et system, som i højere grad fokuserer på grammatisk korrekthed og RP-accenter ("Received Pronunciation" eller såkaldt "Oxford Engelsk"). Sproglig korrekthed er ikke mindre væsentlig i folkeskolen end på de gymnasiale uddannelser, men der burde efter min mening være et større samspil mellem grundskolerne og elevernes efterfølgende uddannelsessteder for at sikre, at der bygges videre på de færdigheder og evner, som udvikles i grundskolen. Om de nye reformer i gymnasiet vil medvirke til en forbedring af dette, må tiden vise (Man kan læse mere om dette i Fremtidens sprogfag <http://pub.uvm.dk/2003/sprogfag/> : side 43-44).

Som en slutbemærkning undrer jeg mig over en pudsigt situation, som jeg oplever i min dagligdag i Ishøj Kommune: Vi taler meget om globalisering og behovet for

andet og tredje fremmedsprog. Men indtil videre har man valgt ikke at godkende kurdisk, tyrkisk og urdu som fremmedsprog i uddannelsessystemet. Hvor jeg personligt får ros for at opdrage mine børn med engelsk som deres andet sprog, og hvor mine børn vil få stor anerkendelse for deres sprogfærdigheder i skolen, kan andre børn med en ikke-europæisk etnicitet ikke få deres sprogfærdigheder anerkendt eller godkendt.

Litteratur

Fremtidens sprogfag (2003): <http://pub.uvm.dk/2003/sprogfag/>
Fælles Mål II (bliver først udgivet i skoleåret 2009-10).